

TALLINNA POLÜTEHNIK

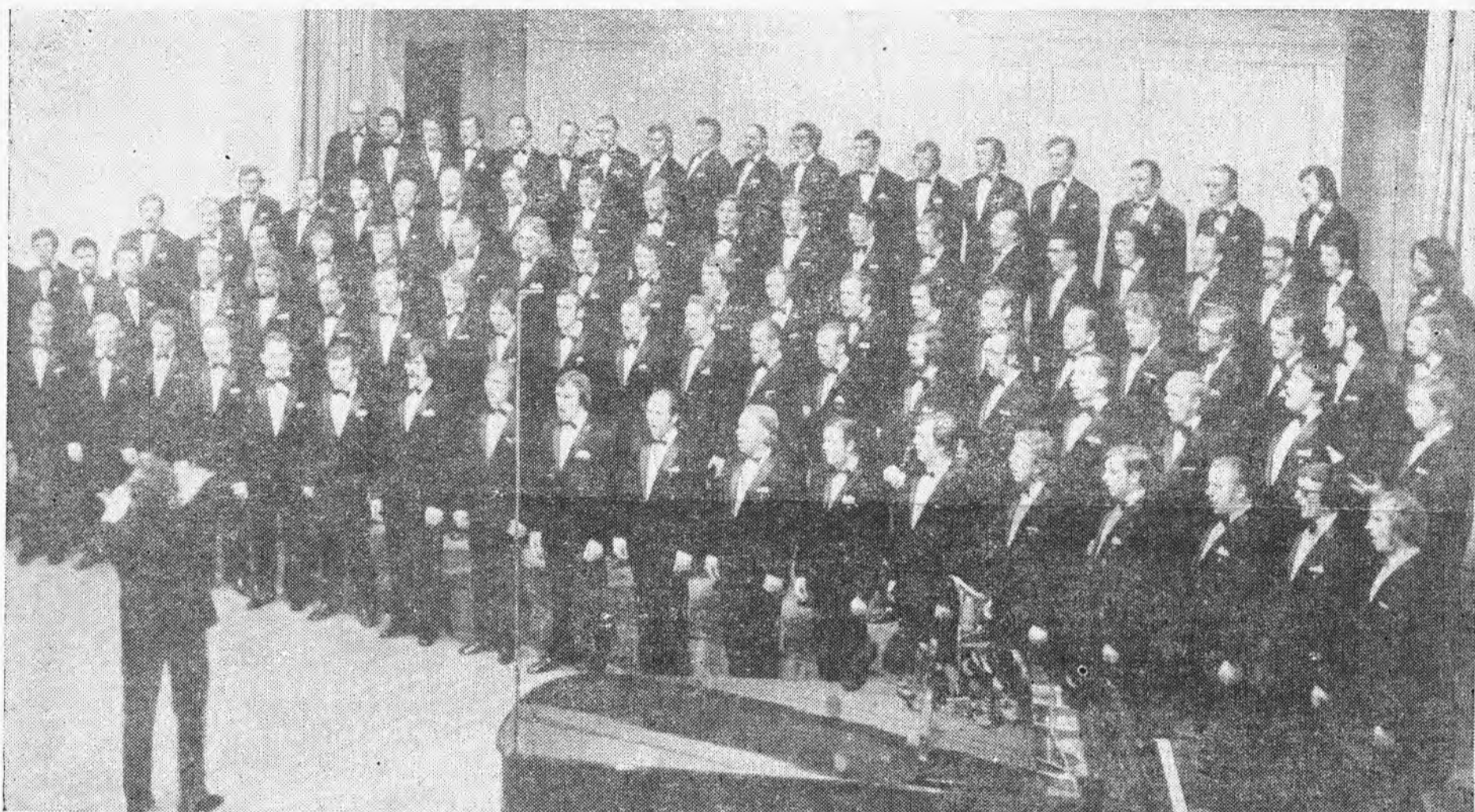
TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 2 (1006)

Reede, 16. jaanuar 1981

XXXII aastakäik

„LAUL, SEE OLGU ME TUNNETE KAJA...“

Sünnipäevalapsele!

Sina, lugupeetud MEESKOOR, oled TPI arvukatele laulukollektiividele see, mis lipulaev laevastikule — pead näitama teed, määrama kiiruse ja seilamise korra, olema eeskujuks lahingus kunstimeisterlikkuse kõrgete rajajoonte eest ja ka külaskäikudel sõbralikes sadamates.

Sinult, kolmekümneviie aastaselt teeneliselt meeste kollektiivilt nõutaksegi kõike seda, mida nii heas eas mehelt nõuda saab. Tänu väsimatu tööle, analüüsivale ja enesekriitilisele suhtumisele oled seni oma ülesandeid aega täitnud: aidanud kasvatada sadu spetsialiste — Sinu enda aktiivseid liikmeid, ja kümneid tu-

handeid noori — Sinu kunstist osasaajaid. Oled väärikalt toetanud ja aidanud edasi viia eesti kõrgetasemelist koorilaulukultuuri, oled näidanud end laia silmaringiga internationalistina, propageerides paljude rahvaste ja aegade lauluvara. Oled näidanud end lipulaevana, kes sõidab kindlalt nii kodustes kui rahvusvahelistes vetes.

Aga aeg kulgeb peatumatult. Niisamuti suurenevad ka kohustused ja nõuded. See kehtib muidugi ka Sinu kohta. Kogemuste suurenedes ja küpsuse kasvades ei tohi ometi tuhmuda nooruslik tuli, raugeda uue otsingud, loominguline rahutus ei tohi asenduda uinutava rahuloluga.

Sinusse uskudes, Sulle veel sügavamalt sümfoniismi ja võitluslikumat repertuaari soovides, sügava kummardusega

rektor BORIS TAMM

IKKA KÕRGEMALE, IKKA KAUGEMALE!

Lisaks oma akadeemilisele sisule ja teenelisele tunnustusele meenutab meie meeskoor mulle TIPP-TÕKKEJOOKSJAT, kes taidlusrajale tekkinud takistused üheskoos imekergelt ja puhtalt ületab, keda ei peleta tõkete hulk ja tee pikkus. Kui miski aga ümbermineku oskust nõuab, siis ei hakata tuule kombel müüri lõhkuma...

Samas on ka meestelaulu taseme lattu tõstetud teistele taidluskooridele raskesti ligipääsetavasse kõrgusse.

Pikka sammu, kõrget hüpet ja tugevat häält! Meelekindlust ka lossi taastamise jätkamise paeselt konarlikul teel!

TPI üliõpilasklubi direktor
OLAVI PIHLAMÄGI

Läbi
ajaloo

• KATRIN MOISA •
TI-31

TPI akadeemilise meeskoori eelkäijaks oli 1941. aastal loodud meeskoor, mis kutsuti kokku toleaeagse tehnikaülikooli direktori prof. J. Nuudi algatusel. Eesti NSV teenelise kunstniku Jüri Variste juhatusel ainult mõned kuud tegutsenud kollektiivi töö katkestas sõda. Koor oli siiski jõudnud omandada juba mõningase repertuaari ning mitmel korral esinenud kooli aktustel ja pidudel koosviibimistel!

35 aastat on möödunud sellest, kui TPI 16 lauluarmastajat üliõpilast arhitektuuriosakonna tudengi Arvo Ratasepa initsiatiivil otsustasid asutada uue meeskoori. Seda asus juhtima noor muusikamees Arno Kallikorm. Ta meenutab:

«10. oktoobril 1945 astus kokku kümmekeond laulusõpra ideega luua oma instituudis akadeemiline meeskoor. Vaevalt 2 nädalat hiljem võis pärast loenguid kuulda juba instituudis meeste laulu. Sisenejat üllatas see hoog ja tahe, millega ületati raskusi. Tingituna nootide puudusest kirjutati partituur tahvile ja õpiti sealsamas. Ja juba 15. det-

sembril andis koor Kopli instituudi peahoones kinnise kontserdi.»

Esimene trükijalg on TPI meeskoorist 2. novembril 1945 «Õhtulehes». Kiidetakse üliõpilaste toredat algatust.

Ühiselt jõuti kiiresti edasi. Harva möödus mõni pidulik sündmus instituudi elus ilma meeskoori lauluta. Algul kestsid küll kahtlevad hääled ja vihjed: ega tehnikamehed pole laulumehed. Esimese aastapäeva kontsert 5. jaanuaril 1947 «Estonia» kontserdisaalis tegi nendele arvamustele järsu lõ-

pu. Nagu märkis arvustus, astus TPI meeskoor selle kontserdiga Eesti NSV isetegevuskooride esiridadesse. Sellest ajast on koori tegevuses olnud keskne koht aastapäevakontsertidel, mida on peetud igal aastal, enamasti «Estonia» kontserdisaalis.

Edasiseks suursündmuseks oli kontsertmatk Tartusse, vastukülaskäik TRÜ akadeemilistele kooridele. TRÜ aulas anti kontserdid 1. ja 2. märtsil 1947. Mõlemal korral suhtus saali-

Järgneb 2. lk.

KOORIMÖTTEID

Kas õppimine ja töö hakka- vad kooris osalemist segama? Selle küsimuse võivad esitada tudengitele õppejõud, TPI akadeemilise meeskoori töötavatele liikmetele aga nende ülemused ja kodused perelised.

Koori tavalisele kahele proovi- nädalale lisanduvad üks, kaks, kolm või neli harjutust vastutusrikaste esinemiste eel- Niisuguseid perioode võib olla hooaja jooksul paar, kuid proo- videle lisaks on ka üritused: laululised, seltskondlikud, orga- nisatsioonilised, sportlikud ja ametlikud. Statistika räägib, et mõnel hooajal tuleb ühe näda- la kohta 3–4 üritust. Sellest kokkuvõte: tõsine töö igale lau- lumehele, kes tahab meie koori märki kanda. Siin ilmselt peitubki üks põhjustest, miks koori nimekirjas tudengite osa- tähtsus viimastel aastatel üle ühe kolmandiku piiri ei taha tõusta. Igal noorel õpikimisel mehel, kes jõuab TPI seinte vahele, on peale õppimise tuhat muud harrastust — sport, lin- di- ja plaadimuusika, tants, õrnestuugu, tehnika jm.

Meile jõuavad tavaliselt vaid need, kes on varem olnud seotud muusika tõsisema poolega kas laste muusikakoolides, pois- te- või meeskoorides. Teised kas ei julge häält teha või ei tunne koorimuusika vastu huvi. Muusikalises külgest on diri- gentidel kahtlemata lihtsam tegelda neoti lugeva seltskonnaga, kuid hea hääl ja kuulmisega poisse võiks instituudist rohkemgi leida. Samas ei saa öel- da, et kõik ammu ajast nime- kirjas seisvad mehed oleksid ideaalse kurgu ja kõrvaga. Rohkem kui kord on sel pinnal räägitud vanade ja noorte, hea- ja keskpärase lauljate va- hekorra kooris. Tulemuseks on koori põhikirjas punkt, mis ei võimalda üldjuhul koori tööst osa võtta viieksmehe elu- aasta piiri ületanud laulumees- tel, on olemas väike, nn. kam- merkoosseis, on (praegu küll alles katseliselt) muusikakomis- jon. Viimane loodi põhimõtteli- sest selleks, et kinnistada reper- tuaari raudvara kogu tegev- kooseisule. Nüüdsest peale ei võeta ühtki «rebast» koori liik- meks enne, kui on sooritatud katsed 18 lauluga repertuaaris, mis võimaldab suu lahti teha

MIDA MA TEAN TPI MEESKOORIST?

Kõigepealt tõesti: mida ma tean TPI akadeemilise meeskoorigist? Püünlik küll, aga tead- mist on tühiselt vähe.

Võimas on koor igapidi: kas või liikmete arv — üle saja —, lisaks neile veel kandidaadid. Ehk teisest küljest... minu re- baseelamused esmakursuslaste avaaktusel, kus akadeemiline kollektiiv päästis aulasse valla «Gaudiomuse» helid. Laul kõ- las tõesti nagu käsk või hea soovitus: rõõmutsegem! Kuul- des midagi harmoonilist ja või- mast, mis jätab ülevustunde, keruvad ikka mõtteisse luba- dused-tõttused. Näiteks haka- ta tihedalt käima kuulamas just nende meeste laulu. Tek- kib vajadus positiivseteks emotsioonideks. Kuid minu pu- hul on need lubadused kah- juks jäänudki minu rebaseikka.

kontserdil, aktusel, puimas, ma- tustel, õihelauas. Ka vanadel laulumeestel tuleb mälu värskendamiseks noodid uuesti ette võtta, sest kammerkoosseisu pääsemine ja (välis)kontserdil esalmine on seotud samade katsetega.

Võime öelda, et TPI akadeemilise meeskoori ridadesse astumine ja sinna kuulumine on muutunud aastate jooksul ras- kemaks, aga ka austavamaks. Au ja kuulsust toovad üles- astumised kontserdil ja festi- validel nii kodu- kui välismaal. Au osaliseks saavad aga ikka koori tavalisest väiksema koos- seisuga mehed. Diferentsseerimine on vajalik laulu taseme saavu- tamiseks, esinemisele mahtu- miseks. Kaasnevad aga jällegi probleemid: kas ülejäänud meh- ed, kes ei mahu kontsertide (sõitude) nimekirja, ikkagi ku- nagi pääsevad löögile või jää- vadki igavesteks autsaideriteks? Muidugi mitte hoobilt, kuid mees, kel on eeldused hästi laulda, pääseb tõsise harjuta- mise tagumisest pingist välja. Tagasihoidlikumate hääloma- dustega lauljal, kel ka kõvast tööst ei piisa, jääb üle tunda suurimat rõõmu laulmisest meie suurüritustel — aastapä- vakontserditel, mis tavaliselt toimuvad «Estonia» kontserdi- saalis, ja laulupidudel. Jäävad väiksemad esinemised ettevõ- tetes ja asutustes, jäävad kar- nevalid, autoralli, näärpuud, jaanipäev, jalgrattamatk, suu- sapäevad jm. Kui mees ei taha ise organiseerida ega osaleda neiski üritustes, siis pole juba mõtetki seltskonda kippuda.

Koori keskmine vanus on küllalt kõrge. Selle aga, mis vanusega kaotame, võime teha tagasi organisatsioonilises töös. Inseneriharidusega mees, kes juba mõned aastadki töömehe- leiba on söönud, oskab asju ajada mitmesugustes bürokraat- likes rägastikes kas läbi laul- seisva telefoni või vehkida õige paberiga õiges kohas. Kogemu- sed on vanuse efekt.

Nii me lähemegi iga päevaga vanemaks ja püüame laulda lodusamalt ja nooruslikumalt, et tudengikoorigi mainet hoida kas või tudengite laulupeol. Pä- rast esinemisi ettevõtetes tea- tatakse ikka, et on heameel kuulata tipipoiste särtsakat laulu, ja meil, hallinevate juus- tega härrasmeestel, läheb silm niiskeks.

Saagem nooreks!

Koori president
AIN VALDMANN

Võimalusi nende täitmiseks, tõi küll, pole ma ju eriti hool- salt otsinudki. Aga julgen siis- ki ka väita, et mitte just alati pole võimalik kuulata TPI meeskoorigi kontserti.

Kuulsin kord üht meeskoori laulu kuust. Tekkis tõesti tun- ne, nagu paistaks see kuu igalt poolt. Olin üleni helide võim-

as haardes. Tekkis tahtmine aina kuulata, mitte liigutada ega hingatagi. Tundus, nagu oleksin läbi teinud kosutava puhkuse, tekkis pingevaba olek.

Veel tean ka seda, et mees- koor on tipi poiste seas üpris populaarne, mis seletub kas või sellega, et soovijaid on sin- na siiski rohkem kui neid, kes

konkursisõela läbivad. Vastu- võtetud õnnelikud aga ei lähe koori kindlasti korraks, het- keks, vaid jäävad sinna aasta- teks. Ning eks ole ju uhkustki ütlemises: «Ma laulan TPI aka- deemilises meeskoorigis!»

ANNELI KUUS
KM-31

OBJEKTIIVI EES ON SELTSIELU

Ülal all: 1965. a. jalgrattamatk Lõuna-Eestisse, tervisevetel Ungaris, suusalaagris Otepääl. Pildiseeria lõpetab TPI akadeemi- line naiskoor, kes avab oma südamed TPI meeskoorige.

LÄBI AJALOO

Algus 1. ja 2. lk.

jes alates projekteerimisega ja lõpetades ehitustööde juhtimisega. Kõik hooglõpupäevakud: käisid muidugi koos lauluga

6. detsembril 1978 sal tallelate majas teoks rahvakunstnik Gustav Ernesaksa 70. sünnipäevale pühendatud kontsert, milles osalesid TPI talduskollektiivid.

20. detsembril 1979 võis «Estonia» kontserdisaalis jälle kuulda Carl Orff'i lavallist kantaati «Carmina Burana», seekord TPI mees- ja naiskoori ning ERSO esituses. Solistid olid Laine Mustasaar, Kale Konrad ja Väino Puura, juhatas noor dirigent Peeter Lille.

1980. a. märtsis toimusid Eesti NSV teenelise TPI akadeemilise meeskoorigi külalisesinemised Nõu- kogude kuituuri ja teaduse majas. Helsingis. Meeskoor, kelle oli kutsunud esinema ühine «Soome — NSV Liit», andis kontserte Kotkas, Hämeenlinna, Lahtis, Mikkelis ja Helsingis. Kõik esinemised võeti publiku poolt hästi vastu ja need lihtsaid ka soome ajakirjanduse tä- helepanu.

1980. a. suvi oli meeskoorige te- gederikas. Osaleti nii suvisel üld- laulupeol kui olümpia purjeregati kultuuriprogrammis. Enne üldlau- lupidu esines koor ka Saaremaa laulupeoval.

Koori repertuaar on mitme- kesine, kontserditegevus aktiiv- ne. Eesti, NSV Liidu vennis- rahvaste ja teiste autorite klas- sikalise repertuaari kõrval on TPI akadeemiline meeskoor suurt tähelepanu pööranud ka nüüdisaegse kooriloomingu esi- tamisele.

TPI akadeemilise meeskoorigi koosseisus on ligikaudu 120 lauljat. 35 aasta jooksul kooris laulunute arv aga läheneb juba tuhandele, kellest osa on jõud- nud nii kaugele, et 1980. aasta septembris alustas tegevust vi- listaskoor.

KASUTATUD KIRJANDUS

1. Mespak, V. Kuidas koor alguse- sai. — Sõbrad, meie rõõmsas ringis. Tallinn, 1965, lk. 11.
2. Kallikorm, A. Ühe kollektiivi areng. — «Sirp ja Vasar», 1947, 22. märts.
3. TPI AM. Mütsil statuut. — TPJ AM meelepea. Tallinn, 1975, lk. 11.
4. Läss, A. TPI ja tema akadeemi- line meeskoor. — 25 aastat TPI akadeemilist meeskoorigi. Tallinn, 1971.
5. Läss, A. TPI meeskoorigi tegev- sest. — «Tallinna Poliitnik», 1950, 21. juuni.
6. Velmet, A. TPI meeskoorigi kont- sert. — «Sirp ja Vasar», 1952, 29. märts.
7. Siitan, U. — 25 aastat TPI aka- deemilist meeskoorigi. Tallinn, 1971.
8. Suur, A. — 25 aastat TPI aka- deemilist meeskoorigi. Tallinn, 1971.
9. Ratassepp, A. — 25 aastat TPI akadeemilist meeskoorigi. Tallinn, 1971.
10. Suur, A. Sõnumeid telefoni teel. — «Noorte Hääl», 1963, 10. mal.
11. Matsar, K. Meeskoor laulis Mustamäe nõlval. — «Tallinna Poliitnik», 1965, 18. novem- ber.
12. Ernesaks, G. Võistulaulmisel kaotajaid polnud. — «Sirp ja Vasar», 1969, 1. august.

AH-HAA ELAMUSI...

Algus 3. lk.

busid, kui seesama laine oli neid paar korda jalust maha löönud ja mööda rannamadalat rullinud. Pääke praadis aga kõvasti, vaatamata märtsikuu algusele. Üks prantslanna müi- de võttis päikest vaid väikeste püksikeste väel ja käis end nii ka ookeanis värskendamas. Meie meesrahvad parasjagu hullasid lainetega, kui mad- muaselle nende vahelt graatsi- liselt läbi läks. Eestimaa poe- gade auks peab ütleva, et nen- de näod olid küll niisugused, nagu näeksid nad elusaid näk- ke iga päev. Kah mul asi! Ühel päeval kihutasid purjekatiga võidu meres ka delfiinid. Hais- did ei olevatki. Jäime uskuma.

India on meie jaoks väga eksotiline. Rahvas vastutule- lik, rõõmsameelne ja aus, ehkki tingimise iga ostu juu- res on äge. See kuulub aga ju- ba asja juurde. Eesti Televi- sioon monteris kogu seal ta- batust pooltunnise filmi. Leo- dame, et need read koos fil- miga aitavad kuuma Indiat vei- diki meie külmale maale lä- hendada.